

CSAPÓ TAMÁS KÖSZÖNTÉSE BARANYAI GÁBOR

A magyarországi geográfus műhelyek közül az egykori Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolán alapított, erős település-földrajzi szellemiséggel átítatott iskola Csapó Tamás nevéhez kötődik. Eme jeles személy idén ünnepli 60. születésnapját. A következő rövid glossza célja tisztelni az ünnepezt személye és munkássága előtt.

Hatvan év.

Bár a szakmai pálya kiteljesedése és valószínűleg zenitje is Szombathelyhez kötődik, Csapó Tamás retorikájában rendszeresen visszaköszönnek a szolnoki és a szegedi évek. Az ott eltöltött évek a mai napig meghatározóak. A családi háttér, egy későbbiekben meghatározóvá váló benyomás az éppen aktuális politikáról Szolnokhoz, a főiskolai/egyetemi évek, a későbbi pálya markáns irányát befolyásoló gondolkodók Szegedhez, a szakmai renomé, az iskolateremtő tevékenység kiteljesedése, a családalapítás, a közéleti szerepvállalás pedig Szombathelyhez és annak környezetéhez köti.

Pályája kezdetén a földrajzi véna/vonal kissé háttérbe szorult a kor adta lehetőségeknek jobban megfelelő műszaki vonalhoz képest. A középiskolai tanulmányok után gépészmérnöki végzettséggel, mint műszaki előadó kezdett el dolgozni a Szolnok megyei Állami Építőipari Vállalatnál. Az első „ötéves terv” abszolválása után kezdte meg tanulmányait a Juhász Gyula nevével fémjelzett szegedi tanárképző főiskolán, amely után a ma már városi rangra emelkedett Besenyszög általános iskolájában kapott földrajz-testnevelés szakos tanári állást. A munkával párhuzamosan a tanulmányait is folytatta – immár egyetemi szinten – aminek eredménye 1984-ben középiskolai tanári diploma lett. Ebben a mozgalmas időszakban érkezett a meghívás Károssy Csabától a szerveződő szombathelyi földrajz tanszékre. Jelentős változás ez, hiszen az Alföldet lecserélni az Alpokaljára, az általános iskolát a főiskolai katedrára, egy képzés alapjait lerakni – nagy kihívás. A szervezéssel párhuzamosan a szakmai fejlődés is folyamatos volt, 1989-ben egyetemi doktori (JATE TTK), 1994-ben pedig a Magyar Tudományos Akadémián kandidátusi (CSc) címet kapott. A pálya meredeken ívelt felfelé, szakmai berkekben széleskörű elismertségre tett szert, közéleti tevékenységet folytatott, tanított, publikált, szervezett. Lakóhelyének önkormányzati munkáiba a rendszerváltozás után kapcsolódott be, vagyis a településfejlesztés szempontjából gyakorlati oldalról is próbálta a témát megközelíteni. Mindezek eredményeképpen, ebben az időszakban Csapó Tamás – mind hazai, mind nemzetközi térben – egy széles kapcsolatrendszerrel bíró szakemberré vált. Mindeközben az főiskolai „szamárlétrán” is lépdelt felfelé, adjunktus 1992-ig, docens 1992-től 1995-ig, 1995-től főiskolai tanár, 1996-tól tanszékvezető főiskolai tanár. Másodállásban 1994-2000 között az MTA RKK NYUTI szombathelyi csoportjának vezetője volt, tudományos főmunkatárs. Mentora, Tóth József professzor inspirálására habilitációs eljárásnak vetette alá magát, aminek végén 2002-ben sikeresen megmérettetett (PTE) és ugyanitt 2004-ben egyetemi magántanári címet is kapott.

Termékeny szerzőt köszöntünk. Nevéhez ez idáig 6 könyv (ebből három társszerzővel), 12 kötetszerkesztés, 67 (javarészt egyszerezős) könyvfejezet, 41 folyóiratcikk, 2 egyetemi jegyzet és 47 egyéb publikáció kötődik. Ez utóbbiak közül több komoly szakmai munka, hosszú kutatások eredménye és tervezési-fejlesztési dokumentációk alapjául szolgál, vagy éppen rájuk alapozva települések városi rangot kaptak. A hosszú publikációs lista számos eleme kapcsolódik a mendöli hagyományokra alapozó klaszikus településmorfológiához, annak elméleti modernizációjához és ami Csapó Tamás munkásságának talán legfontosabb szegmense, az empirikus megismeréshez. Azon kevesek közé tartozik, akik az információs társadalom korában szilárd meggyőződéssel vallják, hogy mást/többet kap a kutató a terepbejárások során, mint amennyi tudást másodlagos forrásból képes begyűjteni.

Munkásságát elismerve 10 szakmai szervezet, tudományos társaság is tagjává választotta. 14 éve tagja a PTE Földtudományok Doktori Iskola oktatói közösségének és rendszeresen vállal szerepet a fokozatszerzési eljárásokban. Immáron 11. éve szervezi az magyar geográfia meghatározó településföldrajzi konferenciáját valamint harmadik éve koordinálja a Településföldrajzi Tanulmányok szerkesztőbizottságának munkáját.

Hol is találhat alkalmasabb hasábokat találni egy születésnap köszöntésre, mint ezen folyóiratban: a kollégák, barátok és tisztelők nevében kívánunk a lehető legnagyobb egészségben eltöltött további aktív éveket, alkotókedvet, tartalmas csavargásokat és jó beszélgetéseket! Isten éltesse!